NORAKSTS
Lieta Nr.A42972709
SKA – 367/2011

S P R I E D U M S

Rīgā 2011.gada 22.augustā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L.Slica
senatore J.Briede
senatore V.Krūmiņa

piedaloties pieteicējam *A.B.* un
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvim *R.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.B.* pieteikuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 25.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs *A.B.* 2007.gada 24.aprīlī (saņemts 2007.gada 2.maijā) vērsās Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā (turpmāk – Birojs) ar iesniegumu, kurā norādīts uz iespējamiem likuma pārkāpumiem valsts akciju sabiedrībā „*/Nosaukums/*", atbrīvojot no amata valdes locekļus un izmaksājot kompensācijas, un lūgts sniegt Biroja viedokli par kompensāciju izmaksu pieļaujamību un likumību.

[2] Birojs 2008.gada 22.jūlijā sniedza atbildi Nr.1/726A uz pieteicēja iesniegumu. Atbildē norādīts, ka vienošanās par kompensāciju izmaksām kā atlīdzību par atteikšanos no konkrētām tiesībām nav uzskatāmas par nelikumīgām. Vienlaikus Birojs norādīja, ka valsts kapitālsabiedrību padomju locekļiem, izbeidzot darba tiesiskās attiecības, nereti tiek izmaksātas šādas kompensācijas, kurās ir saskatāms likuma „Par valsts un pašvaldību finansu līdzekļu un

mantas izšķērdēšanas novēršanu" pārkāpums. Tāpēc Birojs ir vērsies Ministru kabinetā ar priekšlikumu veikt attiecīgās izmaiņas normatīvajos aktos.

[3] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, pārsūdzot Biroja atbildi.

Senāts 2009.gada 21.oktobra lēmumā izskatāmajā lietā atzina, ka par prasījumu atzīt Biroja rīcību par prettiesisku, nereaģējot uz likumpārkāpumiem (nesodot konkrētas personas), pieteicējam nav subjektīvo publisko tiesību iesniegt pieteikumu tiesā. Savukārt prasījums no vainīgajām personām piedzīt konkrētas naudas summas ir pilnībā saistīts ar prasījumu sodīt vainīgās amatpersonas, tāpēc pieteicējam nav arī subjektīvo tiesību iesniegt šādu prasījumu. Tāpēc pieteikumu šajā daļā atteikts pieņemt, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 8.punktu.

Senāts tāpat atzina, ka konkrētajā gadījumā pieteicējs ir ne tikai vēlējies Biroja rīcību – reakciju uz vainīgo personu likumpārkāpumiem –, bet arī vēlējies saņemt atbildi uz konkrētiem jautājumiem. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs ir iesniedzis pieteikumu par iestādes faktisko rīcību – iestādes neatbildēšanu uz iesniegumu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2009.gada 2.novembra lēmumu ierosināta administratīvā lieta pēc pieteicēja pieteikumu par Biroja faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 25.novembra spriedumu pieteikums apmierināts. Spriedums pamatots ar tālāk norādītiem argumentiem.

[4.1] Izvērtējot Biroja 2008.gada 22.jūlija atbildes saturu, atzīstams, ka pieteicējam ir sniegta atbilde pēc būtības. Birojs vēstulē norādīja, ka konkrētajā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka minētās vienošanās par kompensāciju izmaksām būtu nelikumīgas, un informēja pieteicēju par darbībām, kuras Birojs ir veicis.

[4.2] Atbilstoši Iesniegumu likuma 5.panta trešajai daļai iestāde atbildi pēc būtības sniedz saprātīgā termiņā, ņemot vērā iesniegumā minētā jautājuma risināšanas steidzamību, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas, ja likumā nav noteikts citādi.

No lietas materiāliem izriet, ka atbilde uz pieteicēja sniegta vairāk kā pēc gada.

Gatavojot atbildi, Birojs bija pieprasījis informāciju arī citām institūcijām. Valsts kontrole norādīja, ka revīzija par valsts akciju sabiedrības „*/Nosaukums/*" amatpersonu rīcības tiesiskumu nav veikta, tādējādi nevar izpildīt Biroja vēstulē izteikto lūgumu.

Savukārt pieprasījums valsts akciju sabiedrībai „*/Nosaukums/*" ir nosūtīts 2008.gada 15.janvārī, proti, vairāk kā pēc pusgada pēc iesnieguma saņemšanas. Pieprasītā informācija

Birojā saņemta 2008.gada 1.februārī un ir izmantota atbildes uz pieteicēja iesniegumu sniegšanā. Taču, sniedzot atbildi, Birojs nav atsaucies uz citu informācijas avotu. Līdz ar to Biroja rīcība, sniedzot atbildi tik novēloti (2008.gada 22.jūlijā), nav attaisnojama.

Tādējādi Birojs ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu, neievērojot atbildes sniegšanas termiņu. Līdz ar to Biroja faktiskā rīcība, sniedzot atbildi uz pieteicēja iesniegumu, ir atzīstama par prettiesisku.

[5] Birojs iesniedza kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas spriedumu. Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nepamatoti piemēroja Iesniegumu likumu, jo laikā, kad Birojs saņēma pieteicēja iesniegumu, tā izskatīšanas kārtību noteica likums „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās". Birojs ir ievērojis minētā likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto atbildes sniegšanas kārtību un termiņus.

[6] Paskaidrojumos par kasācijas sūdzību pieteicējs norāda, ka tiesa nepamatoti secināja, ka Birojs ir sniedzis atbildi pēc būtības, taču attiecībā uz atbildes sniegšanas termiņu tiesas spriedums ir pareizs un pamatots, tādējādi kasācijas sūdzība noraidāma.

[7] Tiesas sēdē Biroja pārstāvis uzturēja kasācijas sūdzību, pieteicējs to neatzina.

Motīvu daļa

[8] Pieteicēja iesniegums Birojā saņemts 2007.gada 2.maijā, kad bija spēkā likums „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās". Saskaņā ar Iesniegumu likuma, kas stājās spēkā no 2008.gada 1.janvāra, pārejas noteikumu 2.punktu iesniegumu, sūdzību vai priekšlikumu, kura izskatīšana uzsākta saskaņā ar likumu „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, pabeidz izskatīt saskaņā ar likumu „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās".

Tādējādi Birojam, izskatot pieteicēja iesniegumu, bija jāvadās no likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" nevis Iesniegumu likuma normām. Līdz ar to arī tiesai, veicot kontroli pār Biroja faktiskās rīcības tiesiskumu, jāpārbauda, vai Birojs ir ievērojis tās tiesību normas, kas bija jāpiemēro attiecīgā iesnieguma izskatīšanā. Savukārt pirmās instances tiesa vērtējusi Biroja faktisko rīcību, vadoties no Iesniegumu likuma normām, kas Birojam nebija jāpiemēro, izskatot pieteicēja iesniegumu.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst par pamatotu Biroja kasācijas sūdzības argumentu, ka pirmās instances tiesa ir piemērojusi to tiesību normu, kas nebija jāpiemēro.

[9] Birojs kasācijas sūdzībā norādījis uz likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" 8.panta pirmās 3.punktu, kas paredzēja, ka valsts vai pašvaldības institūcijai, kas saņēmusi iesniegumu, sūdzību vai priekšlikumu, tas jāreģistrē Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā un 30 dienu laikā jāatbild iesniedzējam, ja iesnieguma, sūdzības vai priekšlikuma izskatīšanai ir nepieciešama papildu pārbaude vai jāpieprasa papildu ziņas; šādos gadījumos par papildu pārbaudi jāpaziņo iesniedzējam. Ja objektīvu iemeslu dēļ 30 dienu termiņu nav iespējams ievērot, par to jāpaziņo iesniedzējam.

Senāts atzīst par pamatotu kasācijas sūdzības argumentu, ka apstāklis, ka pirmās instances tiesas nav vērtējusi lietas faktiskos apstākļus kopsakarā ar minēto tiesību normu, kas bija jāpiemēro iestādei, izskatot pieteicēja iesniegumu, varēja ietekmēt lietas iznākumu. Kasācijas instances tiesas kompetencē nav noskaidrot lietas apstākļus un novērtēt pierādījumus.

[10] Ievērojot iepriekš minēto, Senāts atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 25.novembra spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese	*(paraksts)*	L.Slica
Senatore	*(paraksts)*	J.Briede
Senatore	*(paraksts)*	V.Krūmiņa

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese L.Slica
Rīgā 2011.gada 22.augustā